

Мужність має жіноче обличчя. Історії бойової медицині та очільниці фонду

СПЕЦПРОЄКТ

24 грудня 2024

*Працювати заради перемоги можна по-різному. Героїні нашого матеріалу – керівниця Благодійної організації "Благодійний фонд Лелека-Україна" **Ірина Гук** та бойова медикня **Марина Душкевич** – доводять, що жінки можуть бути справжньою опорою і в тилу, і на передовій.*

Ірина Гук очолює фонд, який забезпечує медиків Сил Оборони засобами тактичної медицини, укомплектованими наплічниками, еваками та системами РЕБ для захисту від ворожач

дронів. За відданість своїй справі вона отримала Орден княгині Ольги III ступеня та відзнаку Президента "Національна легенда України". Та найголовніше – сотні слів вдячності від військових та їхніх родин. За майже 3 роки повномасштабної війни медики на передовій отримали від "БФ Лелека-Україна" понад 10,5 тисяч рюкзаків, понад 155 тисяч якісних турнікетів, 50 евакуаційних авто та 117 РЕБів та сотні тисяч інших засобів першої допомоги.

Марина Душкевич – бойова медикня, служить в евакуаційному відділенні. Наразі виконує обов'язки на Харківському напрямку. З нею спілкуємось телефоном під час короткої перерви між виїздами. Її особиста історія сповнена болю: вона втратила чоловіка на війні, але продовжує самовіддано рятувати життя побратимів.

Далі – пряма мова героїнь.

Ірина Гук
керівниця "БФ Лелека-Україна"

Марина Душкевич
бойова медикня

ІРИНА ГУК, ВОЛОНТЕРКА, КЕРІВНИЦЯ "БФ ЛЕЛЕКА-УКРАЇНА"

Мій шлях у волонтерстві почався навесні 2014-го. Я добре пам'ятаю, як мала невелику відпустку в Карпатах. Це важко назвати відпусткою: я майже не виходила з дому, постійно дивилася новини, які шокували кожного дня. Повернувшись, я вирішила, що маю можливість і час для волонтерства. Спершу допомагала переселенцям, зокрема познайомилася з Лесею Литвиною, моєю хрещеною мамою у волонтерстві.

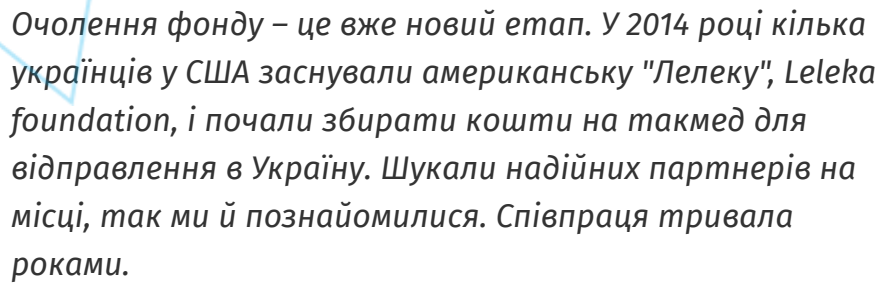
Якось у фейсбуці побачила оголошення від однієї волонтерської організації, що потрібні люди для роботи на складі з медикаментами. Потрібно було сортувати препарати за групами,

зокрема перев'язувальні матеріали. Я подумала, що можу підійти, адже я з родини медиків. Хоча медичної освіти не маю, але змалку знаю, що – від кашлю, що – від шлунку, де антибіотики, а де перев'язка. Спочатку пішла поволонтерити на кілька тижнів, але, як бачите, затрималася в цій всій історії на понад десять років – із невеликою перервою на народження дитини.

За цей час медичне забезпечення війська зробило космічний прорив – і треба сказати, що волонтерський рух був великою його частиною і насправді рушійною силою.

Наприклад, аптечки, які ми бачили у 2014-му, містили гумові джгути Есмарха, бинти 30-річної давнини та скляні пляшечки зеленки. Сумки бойового медика – були трухою часів Афганістану, напханою не меншим непотребом. Ми вчилися збирати сучасні аптечки, сучасні рюкзаки з турнікетами, кровоспинними бинтами, оклюзійними наліпками тощо. Вчилися разом зі своєю армією, просували зміну стандартів – це був спільний процес, і наразі об'єднані зусилля громадського сектору і держави тежактуальні.

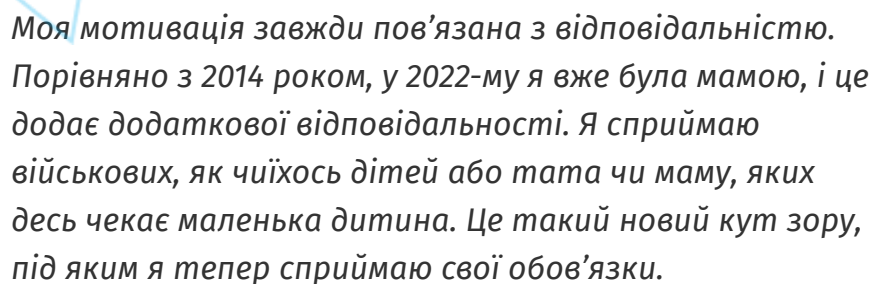

Очолення фонду – це вже новий етап. У 2014 році кілька українців у США заснували американську "Лелеку", Leleka foundation, і почали збирати кошти на такмед для відправлення в Україну. Шукали надійних партнерів на місці, так ми й познайомилися. Співпраця тривала роками.

На початку повномасштабного вторгнення я переїхала з Києва до Львова з дочкою, якій ще не було двох років. Тоді колеги зі США почали отримувати значні донати, закуповувати величезну кількість тактичної медицини, так само мені шалено донатили мої підписники, друзі й зовсім незнайомі люди. Треба було робити великий хаб, який би приймав вантажі зі США, робив закупівлі в Україні, усе це сортував, пакував, доставляв на фронт, приймав заявки від військових. Все мало працювати як годинник.

Я знайшла приміщення через фейсбук, там сама покликала на допомогу людей. Заходжу в крижане приміщення на 250 квадратних метрів, озираюся на голі стіни й раптом до мене доходить: тут доведеться зробити склад, де десятки людей працюватимуть для десятків тисяч. Якщо чесно, я не уявляла скільки роботи буде попереду. У 2023-му офіційно зареєстрували й українську "Лелеку".

Моя мотивація завжди пов'язана з відповідальністю. Порівняно з 2014 роком, у 2022-му я вже була мамою, і це додає додаткової відповідальності. Я сприймаю військових, як чийось дітей або тата чи маму, яких десь чекає маленька дитина. Це такий новий кут зору, під яким я тепер сприймаю свої обов'язки.

Мене завжди вражають ті, хто допомагає попри власні складні обставини. Наприклад, одна військова медикня, якій у 2022-му врятувала життя наша допомога, перенесла понад 30 операцій і продовжує лікуватися закордоном, іноді нам донатить. Або так само родини загиблих. Яюсь під час книжкового фестивалю до нашого стенда підійшли дві жінки. Одна почала набирати багато книжок, а інша, її донька, каже: "Мамо, бери менше, нам же ще далеко нести". Виявилось, що це мама і сестра загиблого бойового медика Микити Рубана із позивним Лис.

Він служив у морській піхоті, отримав важке поранення в Кринках. Кілька місяців боровся за життя, але, на жаль, помер на початку червня минулого року. Його мама прочитала про те, що ми будемо на фестивалі, і вирішила приїхати за нашими книжками, щоб підтримати та познайомитися особисто. До цього родина Микити на поминках попросила присутніх не приносити квіти, а замість них зробити донати на "Лелеку". Ми зі сльозами на очах читали примітки до переказів коштів: "Світла пам'ять Микиті" чи "За нашого Лиса".

Люди втратили близьких, але продовжують допомагати. І ти розумієш: якщо вони можуть, то ти теж не маєш права опускати руки.

Емоційне вигорання завжди поруч. На себе часу не вистачає, за три роки війни набрала 10 кілограмів ваги. А ще натягалася коробок і тепер маю серйозні проблеми зі спиною. Але поки ще не можу дозволити собі відпочинок чи лікування. Військові, команда, донори – всі чекають на мене.

Мене іноді сприймають упереджено через стать і зовнішність. Наприклад, був випадок, коли на зйомку до нас прийшли оператори – двоє чоловіків. Вони відверто посміювалися і

косилися на мене: мовляв, чим ця білявка може керувати? Але після двох годин розмови їхнє ставлення змінилося. Люди почули, що ми робимо, в яких масштабах і наскільки глибоко я знаю свою справу. У кінці вони дякували, тисли руки і зовсім інакше поводитися.

Іншого разу прийшов військовий: "А хто тут директор?". А я відповідаю: "Я". І чую: "Мені казали, що «Лелекою» керує чоловік". Я лише усміхнулася і відповідаю: "Ну, не знаю, що вам казали, але давайте працювати". Насправді таких ситуацій небагато.

Я думаю, що волонтеркам чи жінкам-менеджеркам у благодійності під час війни найскладніше поєднувати роботу й родину. Наприклад, у мене є графік, за яким я щодня о 18:30 маю забирати дитину із садочка. І якщо я на якомусь заході, то мушу піти раніше. А якщо донька хворіє, то я взагалі випадаю з процесу на кілька днів.

А ще ж є жінки, в яких чоловіки на війні. Вони несуть потрійну відповідальність: робота, діти й турбота про тих, хто на фронті. Ось ці українки – для мене справжні супергероїні.

Гендерні стереотипи все ще існують. Люди часто дивляться на зовнішність, і це впливає на їхнє перше враження. Але, я думаю, найбільше значення має те, як ти робиш свою справу. Якщо ти компетентна й щира, ці бар'єри поступово зникають.

До слова, нині IT-компанія EPAM Ukraine та Leleka Foundation / БФ Лелека-Україна – благодійний фонд, що спеціалізується на забезпеченні бойових медиків, реалізують проєкт #НаплічникиЖиття. За підтримки EPAM Ukraine, БФ Лелека-Україна протягом року відправляє медикам на передову 300 медичних рюкзаків, укомплектованих сучасними засобами для

порятунку життів. Аби збільшити кількість переданого такмеду, підтримайте ініціативу гривнею за [ПОСИЛАННЯМ](#).

ЗАДОНАТИТИ НА ТАКМЕД

Зауважимо, що завдяки читачам "УП. Життя" уже вдалося зібрати **260 тисяч гривень на 7 наплічників**.

Усі матеріали спецпроєкту читайте [тут](#).

Коли війна почалася, я навчалася в 11 класі й уже знала, що вступлю до медичного коледжу. Мені було важливо здобути кваліфікацію, щоб потрапити до ЗСУ не просто так, а професійно. Мною рухало небайдухе ставлення до долі нашої Батьківщини. Я дивилася новини й розуміла, що хочу служити.

Повномасштабне вторгнення застало мене в Луганській області, біля Золотого. Це було неочікувано – буквально за день-два ворожа техніка почала рухатися, і ми опинилися в оточенні. П'ять годин ми просто стояли, розуміючи, що потрапили в складну ситуацію. Довелося виходити майже добу.

Зараз я працюю в евакуаційному відділенні батальйону. Спочатку була медиком у взводі. Хочу сказати дівчатам, які мріють служити: потрібні бажання, мотивація та бажано медична освіта. Але в нашому війську насправді дуже мало медиків з освітою. Більшість мають лише короткі курси підготовки з надання допомоги в бойових умовах.

Мене підтримує усвідомлення, що нашим хлопцям набагато важче на позиціях, ніж нам – виїжджати за ними та стабілізувати. Ми постійно спілкуємося з пораненими, заспокоюємо, мотивуємо. Розпитуємо про їхні сім'ї, намагаємося відволікти від важких думок. Кажемо, що все буде добре, що в госпіталі їм буде легше. Думки про сім'ю лікують, якщо вона є...

**Байло Ян Олексійович (20.04.1993 – 06.06.2022) – уродженець села Дорожинка, молодший сержант ЗСУ з позивним "Красавчик". Командував бойовою машиною у складі 3-го механізованого відділення 3-го механізованого взводу 1-ї механізованої роти військової частини А4472. На контрактну службу став у січні 2021 року.*

Героїчно загинув 6 червня 2022 року під час артилерійського обстрілу та бойового зіткнення в селищі Тошківка на Луганщині, захищаючи територіальну цілісність України.

Ще за життя, 28 лютого 2022 року, за особисту мужність, самовіддані дії у захисті державного суверенітету та вірність військовій присязі був відзначений орденом "За мужність" III ступеня (Указ Президента України № 79).

© 2007-2024, Українська правда.

Текстові матеріали, розміщені на сайті life.pravda.com.ua, можна безкоштовно використовувати в обсязі не більше 50% за умови прямого посилання у підзаголовку чи першому реченні матеріалу. Матеріали з позначкою PROMOTED, СПЕЦПРОЄКТ, ЗА ПІДТРИМКИ публікуються на правах реклами.

Всі матеріали, які розміщені на цьому сайті із посиланням на агентство ["Інтерфакс-Україна"](#), не підлягають подальшому відтворенню та/чи розповсюдженню в будь-якій формі, інакше як з письмового дозволу агентства "Інтерфакс-Україна".